

مجله علوم کاربردی تغذیه و صنایع غذایی

بهره‌برداری و پرورش آبزیان

جلد هفتم، شماره سوم، پاییز ۱۳۹۷

<http://japu.gau.ac.ir>

DOI: 10.22069/japu.2019.13990.1407

تعیین غلظت نیمه کشندگی آمونیاک در پست لارو میگوی سفید غربی (*Litopenaeus vannamei*) در شوری‌های مختلف

*فاطمه رستمی

دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، گروه شیلات، دانشگاه خلیج فارس بوشهر

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۷/۹؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۹/۲۲

چکیده

افزایش آمونیاک آب یکی از مشکلات عمده در آبی‌پروری است که میزان و اثرات آن هنوز به‌درستی مشخص نشده است. هدف از این پژوهش، تعیین غلظت نیمه کشنده آمونیاک در دو شوری ۳۵ (شوری رایج مورد استفاده در مزارع پرورشی) و ۴۵ (شوری بالاتر از حد معمول در مزارع) قسمت در هزار برای پست لارو میگوی سفید غربی با میانگین وزنی 0.05 ± 3 گرم در شرایط آزمایشگاهی بود. آزمایش در ۷ تیمار و سه تکرار و با تعداد ۲۱۰ عدد پست لارو میگوی سفید غربی برای هرکدام از شوری‌ها با روش آب نیمه ساکن به مدت ۹۶ ساعت اجرا شد. پست لاروها در معرض غلظت‌های مختلفی از آمونیاک کل با مقادیر صفر برای گروه شاهد و ۱۰، ۲۰، ۴۰، ۶۰، ۸۰، ۱۰۰ میلی‌گرم بر لیتر آمونیاک برای سایر تیمارها قرار گرفتند و تغییرات رفتاری و تلفات هر ۲۴ ساعت ثبت و غلظت نیمه کشندگی (LC_{50}) تعیین گردید که این میزان ۶۴/۵۴ برای شوری ۳۵ قسمت در هزار و ۷۳/۶۴ برای شوری ۴۵ قسمت در هزار بود. با توجه به نتایج حاصل از این تحقیق می‌توان بیان کرد که با افزایش غلظت آمونیاک و مدت زمان قرارگیری در معرض آن سمیت آمونیاک برای پست لاروها افزایش می‌یابد این در حالی است که افزایش شوری باعث افزایش قدرت تحمل پست لاروها نسبت به سمیت آمونیاک می‌شود در نتیجه میزان LC_{50} در شوری ۴۵ قسمت در هزار بیشتر از میزان آن در شوری ۳۵ قسمت در هزار به‌دست آمد.

واژه‌های کلیدی: سمیت، شوری، میگو سفید غربی، نیمه کشندگی

مقدمه

بیشتر نقاط جهان توسعه چشم‌گیری یافته است. میگو یکی از مهم‌ترین غذاهای دریایی قابل پرورش در سراسر دنیا، به‌ویژه در منطقه آسیا و از جمله ایران می‌باشد که دارای کیفیت و ارزش غذایی بالایی بوده و طرفداران زیادی دارد. پرورش میگو ارتباط

آبزیان یکی از مهم‌ترین و سالم‌ترین منابع غذایی انسان می‌باشند. امروزه آبی‌پروری به‌منظور تأمین بخش مهمی از منابع غذایی انسان، در ابعاد صنعتی در

*مسئول مکاتبه: rostami.1370@yahoo.com

همکاران، ۲۰۰۰) و همچنین در شوری‌های پایین (رزاز و همکاران، ۲۰۰۱)، نیاز به پروتئین بیشتر می‌شود. این گونه نسبت به دیگر گونه‌های میگو در برابر بیماری مقاوم‌تر است و تغییرات احتمالی شرایط زیست‌محیطی را بهتر تحمل می‌کند (شکوری، ۱۹۹۷).

شوری از مهم‌ترین عوامل محیطی تأثیرگذار بر رشد و بقای میگوهای خانواده پنائیده به‌خصوص در مراحل اولیه زندگی است. در میگوی سفید غربی سرعت دفع نیتروژن آمونیاکی به‌طور معنی‌داری تحت تأثیر دما و شوری قرار می‌گیرد (جیانگ، ۲۰۰۰) و متابولیسم کربوهیدرات‌ها نیز با تغییرات شوری مرتبط است (گاکسیولا، ۲۰۰۵). همچنین پارامترهای ایمنی میگوی سفید غربی در شوری‌های بالا نسبت به شوری‌های پایین در سطح بالایی قرار دارد (لین و همکاران، ۲۰۰۷). شوری رابطه نزدیکی با سمیت ترکیبات نیتروژنی مانند آمونیاک دارد (یوجانگ کومارودین، ۲۰۰۴). با کاهش شوری حساسیت جانور به میزان آمونیاک محلول در آب افزایش پیدا می‌کند (چن و لین، ۱۹۹۲). اگرچه مکانیسم مسمومیت آمونیاک و محصول میانی آن از اکسیداسیون، نیتريت، به‌خوبی درک نشده ولی روشن است که حضور یون کلرید می‌تواند سمیت آمونیاک را کاهش دهد (بوید و توکر، ۱۹۹۸)، بنابراین آب شور در برابر محافظت از سمیت آمونیاک و نیتريت در مقایسه با آب شیرین بهتر عمل می‌کند (یوجانگ کومارودین، ۲۰۰۴). همچنین کاهش شوری آب می‌تواند منجر به مشکلاتی شود، که یکی از این مشکلات کاهش انعطاف‌پذیری میگو نسبت به سموم، مانند آمونیاک و نیتريت می‌باشد (اسکولر و همکاران، ۲۰۱۰). آبی‌پروری در جهان فعالیت متنوعی است و راه حفاظت از این تنوع، فهم اصولی است که می‌تواند بر توسعه آبی آن، مؤثر باشد. یکی از مهمترین مسائل

مستقیمی با کیفیت آب استخرهای پرورشی دارد، به‌طوری‌که اگر کیفیت آب و خاک استخر در حد مطلوب حفظ نشود تغذیه میگوها به‌خوبی انجام نگرفته و میگوها نسبت به بیماری حساس می‌شوند و بازماندگی آن‌ها کاهش می‌یابد. آب استفاده‌شده در آبی‌پروری حاوی مواد آلی و معدنی است و یون‌های معدنی محلول، گازهای محلول و میکروارگانیسم‌ها بر کیفیت آب آبی‌پروری اثر دارند (وان و یک و همکاران، ۱۹۹۹). افزایش آمونیاک آب یکی از مشکلات عمده در آبی‌پروری است. این افزایش مخصوصاً در سیستم‌های پرورش ماهی و میگو همواره مطرح بوده است (رایت و وود، ۱۹۸۵). در سیستم‌های پرورش متراکم، آمونیاک، شکل غالب نیتروژن غیر آلی دفع شده توسط حیوانات آبی، به‌وسیله باکتری‌های اتوتروف هوازی اکسید می‌شود. تجمع آمونیاک و یا محصول میانی آن، نیتريت، باعث مرگ‌ومیر و تأثیر بر رشد حیوانات پرورشی می‌شود (کلت و آرمسترانگ، ۱۹۸۱). بنابراین تجمع آمونیاک و سمیت آن نگرانی اولیه برای پرورش‌دهندگان میگو است.

میگوی سفید غربی از گونه‌های عمده خانواده پنائیده در نیم‌کره شرقی بوده و ۳۰ درصد تولیدات پرورشی این خانواده در جهان متعلق به این گونه است (فارفانته و کنسلی، ۱۹۹۷). میگوی سفید غربی تحمل بسیار خوبی در مقابل تغییرات محیطی مثل درجه حرارت و شوری دارد و بالاترین نرخ رشد را در بین گونه‌های پرورشی از خود نشان داده است. در مقایسه با سایر میگوها، میگوی سفید غربی نیاز کمتری به پروتئین در جیره غذایی خود دارد و محققین مختلف آن را بین ۱۸ تا ۳۶ درصد اعلام کرده‌اند، که البته این میزان با توجه به مرحله زندگی و خصوصیات فیزیوشیمیایی آب می‌تواند متفاوت باشد یعنی به‌طور مثال در مرحله لارو و پست لارو (ولاسکو و

سپس جهت تعیین دقیق LC₅₀، ۴۲۰ قطعه پست لارو میگوی سفید غربی در معرض ۷ غلظت آمونیاک با ۳ تکرار شامل غلظت صفر برای گروه شاهد و غلظت‌های ۱۰، ۲۰، ۴۰، ۶۰، ۸۰ و ۱۰۰ میلی‌گرم بر لیتر قرار گرفتند. این آزمایش برای دو شوری ۳۵ و ۴۵ قسمت در هزار انجام شد. تعداد ۴۲ عدد ظرف پلاستیکی شفاف با حجم ۲۰ لیتر که در هرکدام از آن‌ها ۱۵ لیتر آب با شوری مورد نظر ریخته شده بود در دو ردیف که هرکدام دارای ۲۱ ظرف بود برای آزمایش استفاده شد. به منظور هوادهی در هرکدام از ظرف‌ها یک سنگ هوا قرار گرفت که به وسیله شلنگ هوا به پمپ هواده اصلی متصل بود. آزمایش به صورت نیمه ساکن و بر اساس روش استاندارد به مدت ۴ شبانه‌روز (۹۶ ساعت) انجام شد. در مدت اجرای آزمایش اکسیژن محلول، دمای آب، شوری و pH روزانه اندازه‌گیری و ثبت شد. آمونیوم کلرید مورد استفاده مارک مرک با خلوص ۹۹ درصد بود. آب مصرفی از آب دریا که توسط فیلتر تصفیه‌شده بود و همچنین آب شهری کلرزدایی و هوادهی شده فراهم شد. در طول آزمایش غذادهی انجام نگرفت و هر ۲۴ ساعت و در زمان مشخص میزان مرگ‌ومیر پست لاروها ثبت شد. در پایان آزمایش پس از محاسبه تعداد تلفات، داده‌های آزمایش با استفاده از روش آماری آنالیز پروبیت (Probit analysis) و نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در روش پروبیت لگاریتم غلظت‌ها در محور X و مقادیر پروبیت درصد تلفات در محور Y قرار می‌گیرد. مقادیر LC₂₅، LC₅₀، LC₇₅، LC₉₀ توسط جدول‌های پروبیت، تلفات پروبیت و رگرسیون محاسبه گردید.

نتایج

غلظت‌های کشنده در ۹۶ ساعت همراه با کمترین و بیشترین مقادیر مجاز آمونیاک برای هرکدام از

مربوط به پرورش گونه آبی، شناخت تأثیر پارامترهای غیر زیستی بر رشد و بازماندگی گونه آبی می‌باشد. پرورش موفقیت آمیز میگوی سفید غربی به کیفیت آب دریای استفاده شده در سیستم بستگی دارد. در این تحقیق هم سعی بر آن است که حداکثر و حداقل میزان آمونیاک در مدت زمان محدود و در شوری‌های مختلف بر میزان مرگ و میر میگوی سفید غربی مورد بررسی قرار گیرد.

مواد و روش‌ها

این تحقیق در محل سوله پژوهشکده دانشگاه خلیج فارس بوشهر در تابستان ۱۳۹۴ انجام گرفت. در این تحقیق از پست لاروهای میگوی سفید غربی با میانگین وزنی $0/05 \pm 0/3$ گرم برای تعیین غلظت نیمه کشندگی آمونیاک استفاده شد. پست لاروها از مرکز تکثیر واقع در شهر دلوار استان بوشهر تهیه و پس از بسته‌بندی با اکسیژن به محل انجام آزمایش منتقل شد تا برای انجام آزمایش‌های مربوطه مورد استفاده قرار گیرند. به منظور آداپتاسیون پست لاروها با شرایط جدید آن‌ها به مدت یک هفته در یک ظرف پلاستیکی با حجم ۱۰۰۰ لیتر که از قبل شستشو و هوادهی شده و نیمی از آن با آبی با شوری ۴۰ قسمت در هزار پر شده بود نگهداری شدند. در مدت آداپتاسیون پست لاروها روزانه غذادهی شدند. ۲۴ ساعت قبل از شروع آزمایشات از دادن غذا به پست لاروها خودداری شد تا از آلودگی محیط جلوگیری شود (جوادی، ۱۹۹۹). برای دستیابی به نتیجه بهتر می‌بایست حتی‌المقدور شرایط فیزیکی و شیمیایی را کنترل نموده تا در طول آزمایش ثابت باشد و تنها غلظت‌های مختلف آمونیاک عامل متغیر و تعیین‌کننده باشد (دی جیولیو و همکاران، ۲۰۰۸).

بر اساس محاسبات لگاریتمی و پس از آزمایش‌های اولیه محدوده کشندگی آمونیاک تعیین و

و گراف probits و خط رگرسیون پیش‌بینی شده برای آمونیاک در میگوی سفید غربی برای هرکدام از شوری‌ها به‌طور جداگانه رسم گردید (شکل ۱ و ۲) همچنین جداول ۱ و ۲ به‌ترتیب میزان تلفات را در زمان‌های مختلف قرارگیری در معرض غلظت‌های مختلف آمونیاک نشان می‌دهند.

شوری‌ها به‌ترتیب در جدول‌های ۳ و ۴ آورده شده است و بر اساس روش آماری پرو بیت آنالیز میزان LC₅₀ در طی ۹۶ ساعت محاسبه شد. در پایان این پروژه نیز بر اساس نتایج حاصل از نرم‌افزار پرو بیت آنالیز مقادیر LC₂₅, LC₅₀, LC₇₅, LC₉₀ آمونیاک در طی مدت زمان ۹۶ ساعت تعیین شد (جدول ۳ و ۴)

جدول ۱- تعداد تلفات پست لاروهای میگوی سفید غربی در مدت در معرض‌گذاری در برابر آمونیاک برای شوری ۳۵ قسمت در هزار

غلظت (mg/l)	۲۴ (ساعت)	۴۸ (ساعت)	۷۲ (ساعت)	۹۶ (ساعت)
شاهد	۰	۰	۰	۰
۱۰	۰	۰	۰	۰
۲۰	۰	۰	۰	۰
۴۰	۰	۰	۱	۱
۶۰	۰	۱	۰	۴
۸۰	۲	۸	۱۰	۱۰
۱۰۰	۴	۱۰	۱۰	۱۰

جدول ۲- تعداد تلفات پست لاروهای میگوی سفید غربی در مدت در معرض‌گذاری در برابر آمونیاک برای شوری ۴۵ قسمت در هزار

غلظت (mg/l)	۲۴ (ساعت)	۴۸ (ساعت)	۷۲ (ساعت)	۹۶ (ساعت)
شاهد	۰	۰	۰	۰
۱۰	۰	۰	۰	۰
۲۰	۰	۰	۰	۰
۴۰	۰	۰	۰	۰
۶۰	۰	۱	۱	۳
۸۰	۲	۶	۸	۱۰
۱۰۰	۳	۷	۱۰	۱۰

جدول ۳- غلظت‌های کشنده در ۹۶ ساعت همراه با کمترین و بیشترین مقادیر مجاز در شوری ۳۵ ppt

LC ۹۶ ساعت (شوری ۳۵ قسمت در هزار)	دوز	LCL ۰/۰۵	UCL ۰/۰۵	LCL ۰/۰۱	UCL ۰/۰۱
۲۵	۵۹/۶۴۱۸۸	۵۵/۱۴۱۶۳	۶۲/۷۰۸۹۱	۵۲/۸۰۶۷۵	۶۳/۶۴۰۲۴
۵۰	۶۴/۵۴۰۸۷	۶۱/۲۲۰۱۹	۶۷/۱۷۷۵۵	۵۹/۹۲۱۲۸	۶۹/۷۹۵۶۱
۷۵	۶۹/۸۴۲۲۷	۶۶/۳۶۹۱۹	۷۵/۹۰۹۶۶	۶۵/۴۱۶۵۲	۶۹/۵۶۲۷۷
۹۹	۸۴/۷۳۸۴۸	۷۷/۴۵۰۲۵	۱۰۳/۱۳۲۶۰	۷۵/۹۳۸۴۲	۱۱۷/۱۰۲۷۰

LCL (Lower Confidence Limit) = کمترین حد مجاز

UCL (Upper Confidence Limit) = بیشترین حد مجاز

LC₅₀ (Lethal Concentration for percent of exposed) = غلظت کشنده برای نیمی از موجودات قرارگرفته در معرض سم

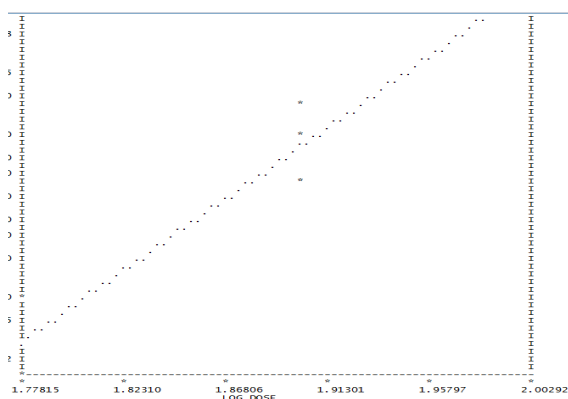
جدول ۴- غلظت‌های کشنده در ۹۶ ساعت همراه با کمترین و بیشترین مقادیر مجاز در شوری ۴۵ ppt

LC ۹۶ ساعت (شوری ۴۵ قسمت در هزار)					
UCL ۰/۰۱	LCL ۰/۰۱	UCL ۰/۰۵	LCL ۰/۰۵	دوز	
۷۲/۸۹۳۳۳	۶۰/۷۸۴۲۱	۷۱/۸۹۸۸۴	۶۳/۲۶۴۵۰	۶۸/۴۰۳۷۳	۲۵
۷۸/۵۲۸۶۹	۶۸/۱۳۶۷۹	۷۷/۲۲۷۵۲	۶۹/۷۴۰۱۳	۷۳/۶۴۷۶۵	۵۰
۸۶/۶۷۹۰۸	۷۴/۵۴۶۵۹	۸۴/۲۷۵۸۳	۷۵/۶۷۰۲۰	۷۹/۲۹۳۵۷	۷۵
۱۱۸/۰۸۰۸۰	۸۶/۸۵۹۸۹	۱۰۹/۱۷۸۱۰	۸۸/۳۴۶۱۵	۹۵/۰۱۷۱۱	۹۹

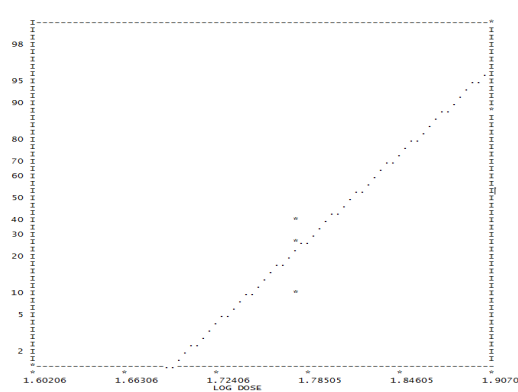
LCL (Lower Confidence Limit) = کمترین حد مجاز

UCL (Upper Confidence Limit) = بیشترین حد مجاز

LC₅₀ (Lethal Concentration for percent of exposed) = غلظت کشنده برای نیمی از موجودات قرار گرفته در معرض سم

شکل ۲- گراف probits و خط رگرسیون پیش‌بینی شده برای آمونیاک در میگوی سفید غربی در شوری ۴۵ ppt

شکل ۱- گراف probits و خط رگرسیون پیش‌بینی شده برای آمونیاک در میگوی سفید غربی در شوری ۳۰ ppt

معدنی در داخل منابع آبی دارد. پرورش میگو در سیستم‌های بسته منجر به تجمع ضایعات سوخت‌وساز بدن (مانند آمونیاک) در استخر، حتی با جایگزینی مکرر آب می‌شود (فریاس و همکاران، ۲۰۰۰). تجمع آمونیاک می‌تواند سبب مرگ‌ومیر و یا توقف تغذیه در میگو شود (چن و همکاران، ۱۹۹۰). یکی از مشکلات بنیادی، به‌دست آوردن غلظتی از آمونیاک است که برای آبی خطرناک و زیان‌بار نباشد و همچنین ایجاد محیطی است که با وجود این سم در آب کمترین آسیب را به آبزیان وارد کند (ناجی و همکاران، ۲۰۰۹).

طی مدت ۹۶ ساعت هیچ مرگ‌ومیری برای گروه شاهد و غلظت‌های ۱۰، ۲۰ میلی‌گرم بر لیتر آمونیاک

بر اساس این جدول‌ها میزان غلظت کشنده آمونیاک در مدت ۴ روز متوالی (۹۶ ساعت) برای ۵۰ درصد از پست لاروهای میگوی سفید غربی به‌ترتیب ۶۴/۵۴ برای شوری ۳۵ قسمت در هزار و ۷۳/۶۴ میلی‌گرم بر لیتر آمونیاک برای شوری ۴۵ قسمت در هزار محاسبه شد.

بحث و نتیجه‌گیری

یکی از مهم‌ترین آلاینده‌های محیط زیست ترکیبات نیتروژنی می‌باشد که از جمله مهم‌ترین و خطرناک‌ترین آن‌ها آمونیاک است. به‌طورکلی در تقسیم‌بندی آلاینده‌های آب وجود نیتريت، نیترات و آمونیاک دلالت بر وجود آلاینده‌های شیمیایی

باربیری و همکاران در سال ۲۰۱۰ میزان LC₅₀ را برای میگوی سفید در شوری‌های ۵، ۲۰ و ۳۵ قسمت در هزار در مدت‌زمان ۲۴، ۴۸، ۷۲ و ۹۶ ساعت به‌دست آوردند که در مدت ۴۸ ساعت به‌ترتیب ۳۲/۶۳، ۳۸/۶۰ و ۴۷/۸۷ میلی‌گرم بر لیتر آمونیاک بود. نتایج آن‌ها نشان داد با کاهش شوری از ۳۵ به ۵ قسمت در هزار سمیت آمونیاک ۴۶۷۰ درصد در مدت ۴۸ ساعت افزایش یافت. کایر و کوملو (۲۰۰۶) در بررسی سمیت حاد آمونیاک بر میگوی ببری سبز در ارتباط با شوری دریافتند میزان LC₅₀ با مدت‌زمان قرارگیری در معرض آمونیاک یک رابطه غیرمستقیم و با شوری رابطه مستقیم دارد به‌نحوی که با افزایش شوری میزان آن افزایش و با افزایش مدت زمان قرارگیری در معرض محلول آزمایش این میزان کاهش می‌یابد. افزایش سمیت آمونیاک با کاهش شوری با توجه به جذب بالای آمونیاک در شوری پایین قابل توجیح هست بنابراین پرورش‌دهندگان میگو باید به تفاوت سمیت آمونیاک در شوری‌های مختلف در هنگام مدیریت استخر توجه نمایند. با توجه به نتایج حاصل از این تحقیق می‌توان بیان کرد که با افزایش غلظت آمونیاک و مدت زمان قرارگیری در معرض آن سمیت آمونیاک برای پست لاروها افزایش می‌یابد این در حالی است که افزایش شوری باعث افزایش قدرت تحمل پست لاروها نسبت به سمیت آمونیاک می‌شود در نتیجه میزان LC₅₀ در شوری ۴۵ قسمت در هزار بیشتر از میزان آن در شوری ۳۵ قسمت در هزار به‌دست آمد.

مشاهده نشد ولی صد درصد پست لاروها در مدت ۴۸ ساعت در شوری ۳۵ قسمت در هزار تلف شدند. نتایج به‌دست آمده از این تحقیق نشان داد میزان LC₅₀ ۹۶ ساعت آمونیاک بر روی پست لارو میگوی سفید غربی با میانگین وزن 0.05 ± 3 گرم با کاهش میزان شوری و همچنین افزایش مدت زمان قرارگیری در معرض آزمایش کاهش یافته است به عبارتی هرچه ساعات آزمایش افزایش می‌یابد و همچنین در شوری‌های پایین‌تر غلظت کمتری از آمونیاک لازم است تا ۵۰ درصد پست لاروها تلف شوند و مقدار LC₅₀ در ساعت اولیه و شوری ۴۵ قسمت در هزار همواره بیشتر از میزان آن در شوری ۳۵ قسمت در هزار و ساعات پایانی آزمایش بوده است. در واقع می‌توان بیان کرد با افزایش شوری قدرت تحمل پست لاروها نسبت به سمیت آمونیاک افزایش یافته در نتیجه میزان LC₅₀ در شوری ۴۵ قسمت در هزار بیشتر از میزان آن در شوری ۳۵ قسمت در هزار بود. لین و چن نیز در سال ۲۰۰۱ میزان LC₅₀ برای میگوی نوجوان سفید غربی را در ۲۴، ۴۸، ۷۲ و ۹۶ ساعت برای سه شوری ۱۵، ۲۵ و ۳۵ قسمت در هزار محاسبه کردند که برای ۴۸ ساعت به‌ترتیب ۴۰/۵۸، ۴۸/۸۳ و ۵۳/۸۴ میلی‌گرم بر لیتر آمونیاک بود. در آزمایش آن‌ها مشخص شد با افزایش شوری میزان LC₅₀ افزایش یافته است. چن و لین همچنین قبل از آن در سال ۱۹۹۲ میزان LC₅₀ را برای میگوی نوجوان چینی بررسی کردند و گزارش دادند میزان آن در شوری ۱۰ قسمت در هزار ۷۰-۹۰ درصد کمتر از مقدار آن در شوری‌های ۲۰ و ۳۰ قسمت در هزار در مدت ۶۰-۱۲ ساعت است.

منابع

1. Barbieri, E. 2010. Acute toxicity of ammonia in white shrimp (*Litopenaeus schmitti*) (Burkenroad, 1936, Crustacea) at different salinity levels. *Aquaculture*. 306: 329-333.
2. Boyd, C.E., and Tucker, C.S. 1998. Pond aquaculture water quality management. Kluwer, Boston, 686p.
3. Chen, J.C., and Lin, J.C. 1992. Lethal effects of ammonia on *Penaeus chinensis* Osbeck juveniles at different salinity levels. *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology*. 156: 138-148.
4. Chen, J.C., Liu, P.C., and Lei, S.C. 1990. Toxicity of ammonia and nitrite to *Penaeus monodon* adolescents. *Aquaculture*, 89: 127-137.
5. Colt, J.E., and Armstrong, D.A. 1981. Nitrogen toxicity to crustaceans, fish and mollusks. In proceeding of the bioengineering symposium for fish culture. Pp: 34-37.
6. Di Giulio, R.T., and Hinton, D.E. 2008. *The Toxicology of Fishes*. Taylor and Francis. Pp: 319-884.
7. Farfante, I.P., and Kensley, B. 1997. *Penaeid and Sergestoid Shrimps and Prawns of the World, Keys and Diagnoses*. Memoires du Museum National D'Histoire Naturelle, Paris. 233p.
8. Finney, D. 1990. *Probit Analysis* Cambridge University. Press, Pp: 1-22.
9. Frias-Espéricueta, M.G., Harfush-Melendez, M., and Paez-Osuna, F. 2000. Effects of Ammonia on Mortality and Feeding of Postlarvae Shrimp *Litopenaeus vannamei*. *Bullerin of Environmental Contamination and Toxicology*, 65: 98-103.
10. Gaxiola, G., Cuzon, G., Garcia, T., Taboada, G., Brito, R., Chimal, M.E., Paredes, A., Soto, L., Rosas, C., and van Wormhoudt, A. 2005. Factorial effects of salinity, dietary carbohydrate and moult cycle on digestive carbohydrases and hexokinases in *Litopenaeus vannamei* (Boone, 1931). *Comparative Biochemistry and Physiology Part A*. 140(1): 29-39.
11. Javadi, M. 1999. Bactericidal concentration (LC50) and damages due to pesticide Endosulfan in beluga (*Huso Huso*). Masters thesis fishery. Department of Natural Resources and Marine Sciences. Tarbiat Modarres University. 67p.
12. Jiang, D.H., Lawrence, A.L., Neill, W.H., and Gong, H. 2000. Effects of temperature and salinity on nitrogenous excretion by *Litopenaeus vannamei* juveniles. *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology*. 253(2): 193-209.
13. Kir, M., and Kumlu, M. 2006. Acute toxicity of ammonia to *Penaeus semisulcatus* postlarvae in relation to salinity. *Journal of the World Aquaculture Society*, 37: 231-235.
14. Lin, Y.C., and Chen, J.C. 2001. Acute toxicity of ammonia on *Litopenaeus vannamei*, Boone juveniles at different salinity levels. *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology*. 259: 109-119.
15. Lin, Y.C., Chen, J.C., Li, C.C., Morni, W.Z., Suhaili, A.S., Kuo, Y.H., Chang, Y.H., Chen, L.L., Tsui, W.C., Chen, Y.Y., and Huang, C.L. 2012. Modulation of the innate immune system in white shrimp *Litopenaeus vannamei* following long-term low salinity exposure. *Fish Shellfish Immunol*, 33(2): 324-31.
16. Shakoory, M. 1997. *Technology reproduction and intensive culture shrimp*. Deptment of Aquaculture. 168p. (Translated in Persian)
17. Naji, T., Khara, H., and Nasiri Parman, A. 2009. The effect of toxic ammonia on liver tissue of common carp (*Syprinus carpio*). *Environmental science and technology*. 11(1): 131-148.
18. Rosas, C., Cuzon, G., Gaxiola, G., Priol, Y.L., Pascual, C., Rossignol, J., Contreras, F., Sanchez, A., and Wormhoudt, A.V. 2001. "Metabolism and growth of juveniles of *Litopenaeus vannamei*: effect of salinity and dietary carbohydrate levels". *Journal of*

- Experimental Marine Biology and Ecology*, 259: 1-22.
19. Schuler, D.J., Boardman, G.D., Kuhn, D.D., Flik, G.J. 2010. Acute Toxicity of Ammonia and Nitrite to White Shrimp (*L. vannamei*) at Low Salinities. World Aquaculture Society. 41(3): 438-446.
 20. Soltani, M., Khoshbavar Rostami, H.A. 2002. Study the effects of diazinon on some hematological and biochemical indices of *Acipenser guldenstadti*. Journal of Marine Sciences. 4: 64-75.
 21. Ujang Komarudin, A.K. 2004. Acute toxicity of nitrate to *Penaeus monodon* (Fab.) and *Litopenaeus vannamei* (Boone) at low salinity levels. Kasetsart university. 100p.
 22. Van wyk, P., Hodgikins, M.D., Laramore, R.L., Main, K., Mountain, J., and Scarpa, J. 1999. Farming marine shrimp in recalcitrating freshwater system. Harbor branch oceanographic institution, Florida department of agriculture and consumer services. Pp: 141-161.
 23. Velasco, M., Lawrence, A.L., Castille, F.L., and Obaldo, L.G. 2000. Dietary protein requirement for *Litopenaeus vannamei*. www.uanl.mx/ Publicaciones / maricultura. Pp: 181-192.
 24. Wright, P.A., and Wood, C.M. 1985. An analysis of branchial ammonia excretion in the freshwater rainbow trout: effects of environmental pH change and sodium uptake blockage. Journal of Experimental Biology. 11(4): 329-353.